

Exkurze ve VODÁRNĚ PLZEŇ a.s.

Komentované prohlídky areálů Úpravny vody (ÚV) na Homolce a Čistírny odpadních vod (ČOV) na Jateční třídě trvají zhruba hodinu a mezi veřejností je o ně velký zájem.

Dříve se oba areály otevíraly skupinám zájemců po předchozím objednání alespoň desetičlenné skupiny, nebo například při Dni otevřených dveří u příležitosti Světového dne vody (22. 3.) či 28. října při oslavách výročí vzniku Československé republiky.

Od letošního července jsme zavedli novinku: otevíráme oba provozy pravidelně vždy každý první pátek v měsíci a lidé si mohou prohlídky koupit za symbolických 30 korun přes Plzeňskou vstupenku. VODÁRNA PLZEŇ a.s. se tak přidala k firmám, výrobním závodům v celém kraji a k technickým památkám, které se pravidelně otevírají veřejnosti k prohlídkám.

Úpravna vody Plzeň-město

Úpravna vody se nachází na Slovanech pod Homolkou na pravém břehu Úhlavy. Prohlídka začíná u historické budovy tzv. Chabalovy filtrace z let 1924-1926. Jde o unikátní čtyřstupňovou pískovou filtraci, která tu byla provozována do konce roku 1997 a v jejích prostorách dnes chová a prodává soukromá firma ryby.

Účastníci prohlídky pak procházejí kolem další, chemické úpravně, postavené v letech 1964-1969, která je označována jako ÚV II a dodnes slouží jako záloha pro mimořádné provozní stavy.

Špičkovou vodárenskou technologii uvidí lidé v úpravně ÚV III, jejíž modernizace proběhla v letech 2013 až 2016 (s využitím finanční podpory Státního fondu životního prostředí). Rekonstrukce a modernizace úpravně vody v Plzni přinesla celou řadu zlepšení, z nichž je z technologického hlediska nejzajímavější a nejpřínosnější odstraňování manganu a pesticidních látek.

Atrakcí prohlídek jsou dvě průtočná akvária, kde se prohánějí japonští kapři KOI, plotice, okouni, parmy či jeseteři. Každé z akvárií má objem přibližně 500 litrů a protéká jím voda, která se tu právě upravuje. Do prvního jde surová voda z Úhlavy ještě před tím, než je přeměněna na pitnou vodu, v druhém je voda už upravená po filtraci a před ozonizací. Právě prospívající ryby v obou skleněných nádržích jsou jednou ze záruk, že voda z VODÁRNY PLZEŇ a.s. je perfektní a bez kontaminace.

Jedná se o biologický test, který by v případě náhlého úhynu většiny ryb indikoval kontaminaci vody buď z řeky, nebo v rámci procesu úpravy vody. Samozřejmě existuje ještě mnoho dalších analyzátorů, které by také odhalily případné nestandardní jevy. Jenže právě rybí test je vítanou ukázkou a zajímavostí pro exkurze, které VODÁRNA PLZEŇ a.s. umožňuje. Zatím se nikdy nestalo, že by ryby v akváriích hromadně uhynuly.

Čistírna odpadních vod Plzeň-město

Čištění odpadních vod je v Plzni datováno až od r. 1964. Do této doby byly veškeré odpadní vody vypouštěny do plzeňských řek bez jakéhokoli čištění, i když snahy o vybudování čistící stanice jsou evidovány už od r. 1922.

Čistota vody v Berounce se postupně zhoršovala, až dosáhla téměř katastrofálního stavu v šedesátých letech 20. století. Výstavba čistírny byla zahájena v r. 1955, dokončena byla asi po deseti letech.

Výstavba ČOV II začala v roce 1989 a postupně byla uváděna do provozu v období 11/96 až 06/97. Jde o mechanicko-biologickou ČOV s anaerobní stabilizací kalu.

Voda, která Lidé, kteří se účastní prohlídky, uvidí na začátku tzv. česle, které zachytí vše, co přiteče kanalizací a co je větší, než šest milimetrů. Vlhčené ubrousky, plenky, dámské hygienické potřeby, ušní vatové tyčinky... Přitom nic z toho do kanalizace nepatří. Do dřezu a odpadu nemají přijít ani zbytky jídla a použitého kuchyňského oleje. Ve vodě se olej ochladí a spolu s ostatním odpadem může zejména v malých profilech stokové sítě vytvořit špunt, co dokáže udělat v kanalizaci velkou neplechu.

Při exkurzi se dozvíte, jak se voda čistí, aby se zpět vrátila čistá do vodního koloběhu (v roce 2018 to bylo téměř 16 mil. m³), kolik práce za tím vším je a čím to je, že je ČOV téměř energeticky soběstačná. Ale o tom více při prohlídce.

